

La percepció de la competència digital per part dels estudiants presencials de la Universitat d'Andorra

Larraz Rada, V.; Espuny Vidal, C.

Universitat d'Andorra

Gisbert Cervera, M

Universitat Rovira i Virgili

A la societat del coneixement és necessari proporcionar eines i recursos que permetin convertir-se en un ciutadà competent. Les Universitats en el context de l'Espai Europeu d'Ensenyament Superior incorporen les competències transversals (pròpies de cada universitat) i les competències específiques (pròpies de cada titulació) amb la finalitat de formar professionals competents a la societat actual i capaços de continuar aprenent al llarg de la vida. La Comissió Europea (2006) senyala la competència digital clau per a l'aprenentatge permanent. Entenem que la competència digital permet fer front als problemes que planteja la societat del coneixement des de qualsevol àmbit del nostre ecosistema d'aprenentatge (personal, professional i social). La competència digital és multidimensional i implica la integració de quatre alfabetitzacions:

1. Alfabetització informacional: Gestió de la informació digital.
2. Alfabetització tecnològica: Tractament de dades en diferents formats.
3. Alfabetització multimèdia: Anàlisi i creació de missatges multimèdia.
4. Alfabetització comunicativa: Participació, civisme i identitat digital.

Amb l'objectiu determinar la percepció que tenen els estudiants sobre el seu nivell de competència digital, hem administrat el qüestionari INCOTIC (Inventari de Competències TIC) a estudiants presencials de la Universitat d'Andorra. A més, el qüestionari INCOTIC ens permet conèixer:

1. la disponibilitat de recursos,
2. l'ús de les TIC,
3. la valoració de programes i aplicacions informàtiques,
4. el tipus de formació TIC rebuda,
5. la valoració del propi nivell de competència digital i
6. l'actitud envers les TIC.

El qüestionari INCOTIC en versió on-line, ha estat administrat digitalment baix la utilitat Spreadsheets© de Google. El qüestionari i consta de tres parts (Larraz et al., 2010):

- La primera part recull informació d'identificació dels estudiants, sobre l'accés als recursos digitals i sobre el grau real de l'ús de les TIC en general.
- La segona part proporciona dades que permetran valorar la competència TIC inicial dels estudiants.
- La tercera part recull informació sobre la valoració personals dels estudiants respecte al nivell d'adquisició de les competències bàsiques i a les actituds que manifesten cap a l'ús de les tecnologies en les activitats acadèmiques.

El qüestionari utilitzat ha estat sotmès a un procés de validació que ha passat per 4 fases: (1) Revisió per part d'un expert en competència digital, (2) Prova pilot a un grup de 35 estudiants per perfilar les qüestions de semàntica i de redacció, (3) Revisió per un panel d'experts format per set membres de l'Applied Research Group in Education and Technology i (4) Validació per part de jutges (Gisbert et al., 2010). Per determinar la fiabilitat del qüestionari, s'ha utilitzat l'Alfa de Cronbach, amb un resultat de 0,958 per a 77 elements, el que determina que el qüestionari presenta un grau alt de fiabilitat i de coherència interna.

La població objecte d'estudi ha estat formada per estudiants de les titulacions presencials de la Universitat d'Andorra, un total de 227 estudiants. Han participat en la recollida d'informació 119 estudiants (66% de la població). L'error mostral estimat per a un nivell de confiança del 95% està entre el 5,2% i el 3,2%, depenent de la variància. El qüestionari va ser subministrat al mes d'octubre del 2010.

Presentem unes breus conclusions en relació als objectius marcats a l'estudi:

- Tots els estudiants disposen d'ordinador i un 97,5% té connexió a Internet des del seu domicili, tot i que únicament un 39% dels estudiants l'utilitzen a les classes de la Universitat.
- El 40% dels estudiants manifesta que utilitza l'ordinador més de 21 hores a la setmana i cap estudiant expressa que utilitzi l'ordinador menys d'1 hora a la setmana.
- Una alta majoria dels estudiants ha publicat informació pròpia en format text (82,4%) i en format gràfic (80,7%).
- Els programes i aplicacions que més utilitzen són el processador de textos (mitja de 3,14) i els navegadors i motors de recerca (mitja de 3,16), i els que menys: l'editor de wikis, el tractament estadístic de dades, les llistes de distribució i els marcadors socials.
- El 68% dels estudiants s'han format a través de la formació reglada i una quarta part a través de l'auto formació. Un 74% no ha participat mai en un curs bàsic sobre competències bàsiques per a l'ús de les TIC.
- L'índex de valoració de les competències i de les actituds envers a les TIC es situa per sobre de la mitja.

Referències

- European Commission. (2006). Recomendación del Parlamento Europeo y del Consejo de 18 de diciembre de 2006 sobre las competencias clave para el aprendizaje permanente. Diario Oficial de la Unión Europea, 30(12), 2006.
- Gisbert, M., Espuny, C., González, J. (2011). INCOTIC. Una herramienta para la @utoevaluación diagnóstica de la competencia digital en la universidad. Revista de currículum y formación del profesorado. 15, 1.
- Lankshear, C., & Knobel, M. (2008). Nuevos alfabetismos.: su práctica cotidiana y el aprendizaje en el aula. Madrid: Ediciones: Morata.
- Larraz, V., Espuny, C i Gisbert, M. (2010). Evaluación diagnóstica del nivel de alfabetización informacional en la Universitat d'Andorra. Congrés Alfabetització mediàtica y culturas digitales. Sevilla, 13 i 14 de maig de 2010.